

EROL ÇATMA'NIN YENİ KİTABI

Aydınlık Dergisi, 26 Şubat 2006

Yıldırım Koç

Türkiye iktisat tarihinde ve Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi tarihinde Zonguldak Kömür Havzası'nın önemli bir yeri vardır. Zonguldak maden işçileri konuşulduğunda aklıma üç isim gelir: Ahmet Naim, Sina Çıladır ve Erol Çatma.

Ahmet Naim'in ünlü kitabının ikinci baskısını 20 yılı aşkın bir süre önce oğlu Sina Çıladır yapmıştı: Ahmet Naim (Ed.Sina Çıladır), **Bir Yudum Soluk, Maden İşçilerinin Ocak İçi Yaşantıları** (2. Basım), Şirin Ereğli Yay., Ereğli, 1983, 77 s. Sina Çıladır ise 30 yılı aşkın bir süredir araştırmalar yapıyor ve yayımlıyor. Yayınlarının bir bölümü şöyle :

Çıladır, S., Erdoğ, F., **Zonguldak "Türkiye'nin Kamburu" mu?**, Zonguldak, 1994, 95 s.; Çıladır, S., **Zonguldak Havzasında İşçi Hareketlerinin Tarihi (1848-1940)**, Yeraltı Maden-İş Sendikası Yay., Ankara, 1977, 215 s.; Çıladır, S., **Zonguldak Havzasında Karşı Eylemler**, Krd.Ereğli, 1996, 42 s.; Çıladır, S., **Zonguldak Havzasının Tarihi Gelişimi**, Genel Maden-İş Sendikası Yay., Zonguldak, 1994, 159 s.

Erol Çatma ile eski arkadaşız. Belki o nedenle Erol Çatma'nın her çıkan kitabı beni sevindiriyor.

Erol Çatma'nın üç özelliği bence önemli.

Birincisi, Erol Çatma'nın yaşamı. Erol Çatma bir maden işçisi; diğer bir deyişle, üzerinde yazdığı alanı yaşayarak öğrenenlerden. Maden işçiliği yaparken, işçi sınıfının kurtuluşu mücadelesine aktif olarak katılmış; önemli sıkıntılar yaşamış ve büyük bedel ödemiş bir kişi.

İkinci özelliği, çalıştığı alandaki yetkinliğini kendi çabasıyla edinmiş olması. Erol ortaokul mezunu. Lise eğitimini yarıda bırakmış. Ancak Zonguldak tarihi denildiğinde, başvurulacak en önemli kişi Erol Çatma. Erol yıllarca belge topladı. Zonguldak konusunda araştırma yapacak kişilerin başvurduğu yer Zonguldak İl Kütüphanesi veya başka kurumların kitaplıkları değildir; Erol Çatma'dır. Erol Çatma, bu belgeleri okuyabilmek için eski yazı öğrendi. Yanlış anımsamıyorsam eski yazıyı bir patates-soğan satıcısından öğrendi. Bedelini de çürük patates ve soğanları ayıklayarak ödedi. Çeşitli kurumlarda araştırma yaparken olanaksızlıklardan yakınan olduğunda aklıma hep Erol Çatma'nın dişiyle tırnağıyla, büyük olanaksızlıklar içinde başardığı işler gelir.

Erol Çatma'nın bence üçüncü önemli özelliği, genel tarih yazmak yerine, genel tarihlere temel oluşturacak ayrıntılı konularda çalışmalar yapmasıdır. Erol'un üç kitabı yayımlanmıştı: **Asker İşçiler** (Ceylan Yay., İstanbul, 1998, 184 s.), **1965 Madenci Direnişinin Öyküsü, Kömür Tutuşunca** (Evrensel Basım Yayın, İstanbul, 1997, 160 s.), **Zonguldak Madenlerinde Hükümlü İşçiler** (Maden-Sen Zonguldak Şubesi Yay.No.1, Ankara, 1996, 74 s.). Üçü de bu niteliktedir.

Erol Çatma, dördüncü kitabını yeni yayımladı: **Zonguldak Taşkömürü Havzası Tarihi, Birinci Kitap, 1840-1865** (Sistem Ofset Yayıncılık, Ankara, 2006). 355 sayfalık bu yeni kitap da Türkiye iktisat tarihi ve Türkiye işçi sınıfı tarihi üzerinde çalışanlar için bir başvuru çalışması niteliğinde. Erol Çatma'yı kutluyorum; örnek çalışmasının devamını diliyorum.